

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Фізико-математичний факультет
Кафедра математики

Магістерська робота

на тему:

**«Сумісне наближення лінійних комбінацій нескінченно
диференційовних функцій»**

виконав
здобувач вищої освіти
2 курсу, групи М1-М20
спеціальності 014 Середня освіта (Математика)

Івасюк Богдан Васильович

Науковий керівник:

Кандидат фізико-математичних наук,
доцент кафедри математики

Сорич В.А.

Рецензент:

Кандидат фізико-математичних наук,
доцент кафедри математики

Ковальська І. Б.

Кам'янець-Подільський, 2021

Зміст

Перелік основних позначень	3
Вступ.....	7
§ 1. Короткий огляд результатів та історичні відомості. Постановка задачі	11
1.2. Задача Колмогорова-Нікольського.....	17
1.3. Задача сумісного наближення лінійних комбінацій функцій.....	18
§2 Класи періодичних функцій	20
2.1. Класи Вейля	20
2.2. Класи Вейля-Надя	23
2.3 ψ, β – похідні і ψ – інтеграли в сенсі Степанця	24
§ 3. Сумісне наближення лінійних комбінацій нескінченно диференційованих функцій	28
3.1. Відношення порядку для ψ, β -похідних.....	28
3.2. Модулі напіврозпаду опуклих функцій	33
3.3. Про один лінійний метод наближення періодичних функцій	36
3.4. Інтегральні зображення відхилень $f\beta i\psi i x - U n - 1 * f\beta i \psi i; x$	38
3.5. Асимптотичні рівності для верхніх меж сумісного наближення на класах нескінченно диференційованих функцій.....	43
Висновки	59
Список використаних джерел	62

Перелік основних позначень

\forall - квантор загальності: «для кожного» «для будь-якого»;

\exists - квантор існування: «існує»;

$x \in A$ – елемент x належить множині A ;

$x \notin A$ - елемент x не належить множині A ;

$A \cup B$ – об'єднання множин A і B ;

$A \cap B$ – перетин множин A і B ;

$A \subset B$ – множина A міститься в множині B ;

N – множина всіх натуральних чисел;

Z – множина всіх цілих чисел;

R – множина всіх дійсних чисел;

C – множина всіх комплексних чисел;

$\sup_{x \in A} F(x)$ – точна верхня межа значень функціонала F на множині A ;

ess sup – суттєва точна верхня межа;

signa – величина, що дорівнює 1, якщо $a > 0$, дорівнює -1 якщо $a < 0$ і

дорівнює 0, якщо $a = 0$;

$[x_1; x_2]$ – сегмент числової прямої;

$(x_1; x_2)$ – інтервал числової прямої;

$\|\cdot\|_x$ – норма в лінійному нормованому просторі;

U_p – одинична куля в просторі L_p , $1 \leq p \leq \infty$;

U_x – одинична куля в просторі X ;

U_p^0 – множина вигляду: $U_p^0 = \{\varphi \in U_p : \int_{-\pi}^{\pi} \varphi(t) dt = 0\}$;

$Re Z$ – дійсна частина комплексного числа;

$Im Z$ – уявна частина комплексного числа;

C – простір неперервних 2π – періодичних функцій f з нормою

$$\|f\|_C = \max_{0 \leq x \leq 2\pi} |f(t)|;$$

L_p – простір 2π – періодичних вимірних і суттєво обмежених (при $p = \infty$) або сумовних у p -ому степені функцій ($1 \leq p < \infty$) з нормою

$$\|f\|_{L_p} = \begin{cases} \left(\int_{-\pi}^{\pi} |f(t)|^p dt \right)^{1/p}, & 1 \leq p < \infty \\ \text{ess sup}_{-\pi \leq t \leq \pi} |f(t)|, & p = \infty; \end{cases}$$

$S_n(f)$ – сума Фур'є функції f ;

t_n – тригонометричний поліном порядку n ;

$\rho_n(f; x)$ – відхилення від функції її часткових сум Фур'є S_{n-1} ;

$E_n(f)_X$ – найкраще наближення функції тригонометричними поліномами порядку $n - 1$ у метриці простору X ;

$E_n(\mathfrak{N})_X$ – найкраще наближення множини $\mathfrak{N} \subset X$ тригонометричними поліномами порядку $n - 1$ у метриці простору X ;

$\varepsilon_n(\mathfrak{N})_X$ – наближення множини $\mathfrak{N} \subset X$ частинними сумами Фур'є порядку $n - 1$ у метриці простору X ;

$B_r(t)$ – ядра Бернуллі ($r \in \mathbb{N}$);

$B_{r,\beta}(t)$ – ядра Вейля-Надя: $B_{r,\beta}(t) = \sum_{k=1}^{\infty} k^{-r} \cos\left(kt - \frac{\beta\pi}{2}\right)$, $r > 0$, $\beta \in \mathbb{R}$;

$\mathcal{P}_q(t)$ – ядра Пуассона;

$\mathcal{P}_{q,\beta}(t)$ – узагальнені ядра Пуассона; $\mathcal{P}_{q,\beta}(t) = \sum_{k=1}^{\infty} q^k \left(\cos\left(kt - \frac{\beta\pi}{2}\right) \right)$, $0 < q < 1$, $\beta \in \mathbb{R}$;

$B_{q,\beta}(t)$ – бігармонічні ядра Пуассона:

$$B_{q,\beta}(t) = \frac{1}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1 - q^2}{2} k \right) q^k \cos\left(kt - \frac{\beta\pi}{2}\right), \quad 0 < q < 1, \beta \in \mathbb{R};$$

$N_{q,\beta}(t)$ – ядра Неймана:

$$N_{q,\beta}(t) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{q^k}{k} \cos\left(kt - \frac{\beta\pi}{2}\right), \quad 0 < q < 1, \quad \beta \in R;$$

$\Psi_{\beta}(t)$ – ядра вигляду

$P_{\beta}^{(q)}$ – (q, β) – похідна функції $f(\cdot)$ в сенсі О.І.Степанця:

$$f_{\psi}^{(\psi)}(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{\psi(k)} \left(a_k(f) \cos\left(kx + \frac{\psi(k)\pi}{2}\right) + b_k(f) \sin\left(kx + \frac{\psi(k)\pi}{2}\right) \right);$$

$f_{\beta}^{(\psi)}(\cdot)$ – (ψ, β) – похідна функції $f(\cdot)$ в сенсі О.І.Степанця:

$$f_{\beta}^{(\psi)}(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{\psi(k)} \left(a_k(f) \cos\left(kx + \frac{\beta\pi}{2}\right) + b_k(f) \sin\left(kx + \frac{\beta\pi}{2}\right) \right);$$

$\mathcal{I}_{\beta}^{\psi}(\varphi)$ – (ψ, β) інтеграл функції φ ;

W_{β}^r – класи Вейля-Надя;

$$W_{\beta}^r = \left\{ f \in L_p : \left\| f_{\beta}^{(r)} \right\|_p \leq 1 \right\}, \quad r > 0, \beta \in R, p = 1, p = \infty;$$

$P_{\beta,\infty}^q$ – класи 2π – періодичних функцій вигляду, які записуються у вигляді згортки:

$$f(x) = \frac{1}{\pi} \int_0^{2\pi} \varphi(x+t) P_{\rho}^q(t) dt;$$

$L_{\beta}^{\psi} \mathfrak{N}$ – класи 2π – періодичних функцій вигляду:

$$L_{\beta}^{\psi} \mathfrak{N} = \left\{ f \in L : f_{\beta}^{\psi}(\cdot) \in \mathfrak{N}, \mathfrak{N} \in L \right\},$$

$C_{\beta}^{\psi} \mathfrak{N}$ – класи 2π – періодичних функцій вигляду:

$$C_{\beta}^{\psi} \mathfrak{N} = L_{\beta}^{\psi} \mathfrak{N} \cap C.$$

Вступ

Теорія наближення функцій є фундаментальним напрямком математичного аналізу, який виник в результаті внутрішнього розвитку математичної науки і потреб практики. Дана теорія і досі продовжує інтенсивно розвиватися протягом багатьох десятиріч. У ній поняття апроксимації відображає одну з провідних ідей математики - наближення (заміна) складних об'єктів більш простими та зручними. Ця ідея є визначальною у питаннях зв'язку математики з практикою, що стимулювало розвиток теорії наближення функцій в минулому і, напевне, що забезпечить цікавість до неї в майбутньому. У пропонованій дипломній роботі порушуються питання, що відносяться до одного з напрямків зазначеної теорії, а саме вивчається питання асимптотичної поведінки при $n \rightarrow \infty$ величин

$$\varepsilon_{n,m} \left(C_{\beta,\infty}^{\psi}; U_{n-1}^* \right) = \sup_{f \in C_{\beta,\infty}^{\psi}} \left\| \sum_{n=1}^m \psi_i(n) \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}(x) - U_{n-1}^* \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}; x \right) \right) \right\|_C,$$

$$\varepsilon_{n,m} \left(L_{\beta,1}^{\psi}; U_{n-1}^* \right) = \sup_{f \in L_{\beta,1}^{\psi}} \left\| \sum_{n=1}^m \psi_i(n) \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}(x) - U_{n-1}^* \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}; x \right) \right) \right\|_L,$$

що характеризують поведінку сумісного наближення функцій $f(\cdot)$ та їх (ψ_i, β_i) -похідних в сенсі О.І. Степанця при наближенні запровадженим новим лінійним методом $U_{n-1}^*(f)$.

Отже,

Мета даної роботи:

Побудувати деякий новий лінійний метод сумісного наближення 2π - періодичних функцій тригонометричними многочленами, який на класах запроваджених О.І. Степанцем наближав би не гірше за суми Фур'є, та вивчити його апроксимативні властивості.

Відповідно до мети роботи, виділимо її завдання:

Знайти асимптотичні рівності для верхніх меж величин сумісного наближення в рівномірній та інтегральній метриках класів нескінченно диференційовних функцій.

Для виконання поставленого завдання використовуються наступні методи наукового дослідження:

1. Аналіз наукових праць із розглядуваної тематики.
2. Узагальнення попередньо отриманих результатів.
3. Отримання та обґрунтування справедливості нових тверджень, використовуючи вже відомі результати.
4. Систематизація наукових відомостей з даної теми.

Об'єктом дослідження даної роботи є апроксимаційні властивості класів 2π – періодичних функцій при сумісному наближенні їх елементів одним новим лінійним методом підсумовування рядів Фур'є в рівномірній та інтегральній метриках.

Наукова новизна отриманих результатів. Дослідження дипломної роботи містять нові результати і полягають у наступному:

Побудований деякий новий лінійний метод сумісного наближення 2π -періодичних функцій тригонометричними многочленами, який на класах запроваджених О.І. Степанцем наближає нескінченно диференційовні функції та їх похідні не гірше за суми Фур'є, та вивчено його апроксимативні властивості.

Практичне значення отриманих результатів. Дипломна робота носить теоретичний характер. Практичне значення роботи полягає в тому, що результати дипломної роботи, а також запропоновані в ній методи та прийоми можуть бути використані при вивченні різноманітних питань сумісного наближення функцій та їх похідних, що виникають, як в теорії наближення функцій так і в теорії підсумовування рядів Фур'є, математичному аналізі.

Апробація результатів дослідження. Результати отримані в дипломній роботі доповідалися на студентських наукових конференціях за підсумками НДР у 2019р, 2021р.

Структура роботи. Дипломна робота обсягом 63 друкованих аркушів, складається з переліку умовних позначень, вступу, трьох параграфів ядра роботи, висновків та списку використаних джерел.

Перший параграф: “Короткий огляд результатів та історичні відомості. Постановка задачі” містить матеріал уже відомих на даний час результатів досліджень з тематики теорії наближення, до яких відноситься і тема даної дипломної роботи..

У другому параграфі “Класи диференційовних функцій” описано сучасні підходи до класифікації функцій, що спираються на поняття (ψ, β) - похідної та $\bar{\psi}$ – інтеграла. Такий підхід дозволив здійснити досить тонку класифікацію надзвичайно широких множин періодичних функцій.

Суть отриманих результатів дипломної роботи поміщено у параграфі третьому “Сумісне наближення лінійних комбінацій нескінченно диференційовних функцій “. Тут спочатку вводиться відношення порядку для $(\psi, \bar{\beta})$ – похідних, що дозволяє вказати аналоги "молодших" похідних для функція множин L_{β}^{ψ} . Апроксимативні властивості досліджуваних у дипломній роботі класів $L_{\beta}^{\psi}\mathfrak{R}$ тісно пов’язані з поведінкою функції натурального аргументу $\psi(k)$, $k \in \mathbb{N}$. Детальне вивчення апроксимативних властивостей класів $C_{\beta, \infty}^{\psi}$ та $L_{\beta, 1}^{\psi}$, що досліджуються у дипломній роботі, виявляється доцільно проводити на кожній із підмножин $\mathfrak{M}_c, \mathfrak{M}_0, \mathfrak{M}_{\infty}$ на які розбивається множина \mathfrak{M} всіх опуклих вниз функцій $\psi(\cdot)$, що задовільняють умову $\lim_{v \rightarrow \infty} \psi(v) = 0$. І таке розбиття функцій натурального аргументу $\psi(\cdot)$ здійснено в підпункті 3.2 згідно такій характеристиці, як модуль напіврозпаду опуклих функцій.

Далі запропонований до розгляду тригонометричний многочлен $U_{n-1}^*(f; x) = U_{n-1}^*(f; x; \psi; \bar{\beta})$ вигляду

$$U_{n-1}^*(f; x) = \frac{a_0}{2} \lambda_0^{(n)} + \sum_{k=1}^{n-1} \left\{ \lambda_k^{(n)} (a_k \cos kx + b_k \sin kx) + \nu_k^{(n)} (a_k \sin kx - b_k \cos kx) \right\},$$

де $a_k = a_k \left(f_{\bar{\beta}}^{\psi} \right)$, $b_k = b_k \left(f_{\bar{\beta}}^{\psi} \right)$, $k = 0, 1, 2, \dots$ -коефіцієнти Фур'є функції $f_{\bar{\beta}}^{\psi}(x)$, а числа $\lambda_k^{(n)} = \lambda_k^{(n)}(\psi; \bar{\beta})$ та $\nu_k^{(n)} = \nu_k^{(n)}(\psi; \bar{\beta})$, $k = 0, 1, \dots, n-1$, $n \in \mathbb{N}$ означаються рівностями

$$\lambda_0^{(n)} = -2\psi(2n) \cos \frac{\bar{\beta}\pi}{2};$$

$$\lambda_k^{(n)} = (\psi(k) - \psi(2n - k) - \psi(2n + k)) \cos \frac{\bar{\beta}\pi}{2}, k = \overline{1, n-1};$$

$$\nu_k^{(n)} = (\psi(k) - \psi(2n - k) + \psi(2n + k)) \sin \frac{\bar{\beta}\pi}{2}, k = \overline{1, n-1}.$$

У даному, центральному параграфі дипломної роботи встановлюються асимптотичні рівності для величин

$$\mathcal{E}_{n,m} \left(C_{\beta,\infty}^{\psi}; U_{n-1}^* \right) = \sup_{f \in C_{\beta,\infty}^{\psi}} \left\| \sum_{i=1}^m \psi_i(n) \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}(x) - U_{n-1}^* \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}; x \right) \right) \right\|_C,$$

$$\mathcal{E}_{n,m} \left(L_{\beta,1}^{\psi}; U_{n-1}^* \right) = \sup_{f \in L_{\beta,1}^{\psi}} \left\| \sum_{i=1}^m \psi_i(n) \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}(x) - U_{n-1}^* \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}; x \right) \right) \right\|_L,$$

на класах функцій, які задаються швидко спадними послідовностями $\tau_i(k)$ ($\tau_i(k) \in \mathfrak{M}_{\infty}$). В цьому випадку суми рядів Фур'є функцій є нескінченно диференційовними функціями.

Висновки

В роботі запроваджено деякий новий лінійний метод наближення 2π -періодичних $(\psi, \bar{\beta})$ -диференційовних функцій

$$U_{n-1}^*(f; x) = \frac{a_0}{2} \lambda_0^{(n)} + \sum_{k=1}^{n-1} \left\{ \lambda_k^{(n)} (a_k \cos kx + b_k \sin kx) + \overline{\lambda_k^{(n)}} (a_k \sin kx - b_k \cos kx) \right\}$$

та вивчено відхилення від лінійних комбінацій таких функцій на класах, що визначаються швидкістю прямування до нуля коефіцієнтів Фур'є їх елементів в рівномірній та інтегральній метриках.

Зокрема вивчаються питання асимптотичної поведінки при $n \rightarrow \infty$ величин

$$\varepsilon_{n,m} \left(C_{\beta,\infty}^\psi; U_{n-1}^* \right) = \sup_{f \in C_{\beta,\infty}^\psi} \left\| \sum_{n=1}^m \psi_i(n) \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}(x) - U_{n-1}^* \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}; x \right) \right) \right\|_C,$$

$$\varepsilon_{n,m} \left(L_{\beta,1}^\psi; U_{n-1}^* \right) = \sup_{f \in L_{\beta,1}^\psi} \left\| \sum_{n=1}^m \psi_i(n) \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}(x) - U_{n-1}^* \left(f_{\beta_i}^{\psi_i}; x \right) \right) \right\|_L,$$

в залежності від швидкості спадання до нуля послідовностей $\frac{\psi(k)}{\psi_i(k)} = \tau_i(k)$, за допомогою яких визначаються функціональні компакти $C_{\beta-\beta_i,\infty}^{\psi/\psi_i}$ та $L_{\beta-\beta_i,1}^{\psi/\psi_i}$.

Очевидно також, що досліджувані величини характеризують поведінку сумісного наближення функцій $f(\cdot)$ та їх (ψ_i, β_i) -похідних в сенсі О.І. Степанця при наближенні запровадженим новим лінійним методом $U_{n-1}^*(f)$. Показано, що на досліджуваних в роботі класах функцій апроксимативні властивості поліномів $U_{n-1}^*(f)$ не гірші (а в цілому ряді випадків кращі) за відповідні властивості сум Фур'є.

Провівши наукові пошуки по темі дослідження одержані асимптотичні рівності для величин $\mathcal{E}_{n,m}(C_{\beta,\infty}^{\psi}; U_{n-1}^*)$ та $\mathcal{E}_{n,m}(L_{\beta,1}^{\psi}; U_{n-1}^*)$ у випадку, коли $\tau_i(n) = \frac{\psi(n)}{\psi_i(n)} \in \mathfrak{M}_{\infty}$, $\beta, \beta_i \in \mathbb{R}$, $i = \overline{1, m}$, та відповідно $\tau_i(n) = \frac{\psi(n)}{\psi_i(n)} \in \mathfrak{M}_1$, $\beta, \beta_i \in \mathbb{R}$, $i = \overline{1, m}$.

Справедливі теореми:

Теорема 1. Нехай $\tau_i(n) = \frac{\psi(n)}{\psi_i(n)} \in \mathfrak{M}_{\infty}$, $\beta, \beta_i \in \mathbb{R}$, $i = \overline{1, m}$. Тоді при $n \rightarrow \infty$

$$\mathcal{E}_{n,m}(C_{\beta,\infty}^{\psi}; U_{n-1}^*) = \frac{4}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \sqrt{\cos^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (A_n(t))^2 + \sin^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (B_n(t))^2} + \\ + O(1) \sum_{i=1}^m \psi_i(n) \psi / \psi_i(n+1) \left(\frac{1}{n} + \frac{1}{\mu_i(n)} + \psi / \psi_i(3n) (1 + \ln^+(\eta_i(n) - n)) \right),$$

$$\mathcal{E}_{n,m}(L_{\beta,1}^{\psi}; U_{n-1}^*) = \frac{4}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \sqrt{\cos^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (A_n(t))^2 + \sin^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (B_n(t))^2} + \\ + O(1) \sum_{i=1}^m \psi_i(n) \psi / \psi_i(n+1) \left(\frac{1}{n} + \frac{1}{\mu_i(n)} + \psi / \psi_i(3n) (1 + \ln^+(\eta_i(n) - n)) \right),$$

де $\eta_i(n) = \eta_i(\tau_i; n)$, $\mu_i(n) = \mu_i(\tau_i; n)$ – характеристики, означені в пункті 3.2, функція

$\ln^+ t = \begin{cases} \ln t, & t > 1 \\ 0, & t \leq 1 \end{cases}$, а $O(1)$ – величина рівномірно обмежена відносно параметрів n, β ,

β_i, τ_i .

Теорема 2. Нехай $\psi(k) = e^{-\alpha t^r}$, $\psi_i(k) = e^{-\alpha_i t^r}$, $\alpha > \alpha_i > 0$, $r > 0$. Тоді при

$n \rightarrow \infty$ виконується

$$\mathcal{E}_{n,m}(C_{\beta,\infty}^{\alpha,r}; U_{n-1}^*) = \frac{4}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \sqrt{\cos^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (A_n(t))^2 + \sin^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (B_n(t))^2} + \\ + \int_{-\pi}^{\pi} \sqrt{\cos^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (A_n(t))^2 + \sin^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (B_n(t))^2} O(1) \gamma_n(\alpha_{i,r}),$$

$$\mathcal{E}_{n,m}(L_{\beta,\infty}^{\alpha,r}; U_{n-1}^*) = \frac{4}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \sqrt{\cos^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (A_n(t))^2 + \sin^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (B_n(t))^2} +$$

$$+ \int_{-\pi}^{\pi} \sqrt{\cos^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (A_n(t))^2 + \sin^2\left(\frac{\beta\pi}{2}\right) (B_n(t))^2} O(1) \gamma_n(\alpha_{i,r}),$$

у яких

$$\gamma_n(\alpha_{i,r}) \stackrel{\text{def}}{=} \begin{cases} \frac{1}{r\alpha_i n^r}, & r \in (0,1) \\ \left(1 + \frac{1}{\alpha_i}\right) \frac{e^{-\alpha_i}}{n}, & r = 1 \\ \frac{e^{-\alpha_i(n+1)^r - n^r}}{n}, & r > 1, \end{cases}$$

а $O(1)$ -величина, рівномірно обмежена по $n, \beta, \beta_i, \alpha, \alpha_i$.

Список використаних джерел

1. Степанец А.И. Классификация периодических функций и приближение их суммами Фурье / А.И. Степанец.-1983. –С.1-57-(Препринт / АН УРСР: Ін-т математики;83.69).
2. Бари Н.К. Тригонометрические ряды / Н.К. Бари.-М.: Физматгиз.1961.-936с.
3. Зигмунд А. Тригонометрические ряды: в 2-х ч./ А. Зигмунд.-М.Мир,1965.-Ч1.-615с.
4. Степанец А.И. Методы теории приближений: в 2-х ч./ А.И. Степанец.-К.: Ін-т математики НАН України, 2002.-Ч1.-427с.
5. Степанец А.И. Приближение суммами Фурье функций с медленно убывающими коэффициентами Фурье /А.И. Степанец.-1984.-С.3-25.-(Препринт / АН УРСР: Ін-т математики;84.43).
6. Степанец А.И. Равномерные приближения тригонометрическими полиномами / А.И. Степанец.-К.:Наук.думка, 1981.-340с.
7. Степанец А.И. Классификация и приближение периодических функций/ А.И. Степанец.-К.: Наук.думка, 1987.-286с.
8. Стечкин С.Б. Оценки остатка ряда Фурье для дифференцируемых функций / С.Б. Стечкин // Труды МИ АН СССР.-1980.-145.-С.126-151.
9. Теляковский С.А. Оценка нормы функции через ее коэффициенты Фурье, удобные в задачах теории аппроксимации /С.А. Теляковский// Труды МИ АН СССР.-1971.-109.-С.65-97.
10. Fejer L. Lebesguesquesche Konstanten und divergente Fourierreihen / L. Fejer // J. reine und angew.math., 1910.- 138.-S.22-53.
11. Kolmogoroff A.Sur l'ordre de grandent des coefficients de la series de Fourier-Lebesque // Bull. Acad. pol. ser. A, Sci Math.- 1923.- P.83-86.
12. Степанец А.И. Скорость сходимости рядов Фурье на классах $\bar{\psi}$ – интегралов / А.И. Степанец // Укр.мат. журн. -1997.-49,№8.- С.1069-1113.

13. Корнейчук Н.П. Точные константы в теории приближения / Н.П. Корнейчук.-М.: Наука, 1987.-423с.
14. Никольский С.М. Приближение функций тригонометрическими полиномами в среднем / С.М. Никольский // Изв. АН СССР, сер.матем.-1946.- 10.- С.207-256.
15. Сердюк А.С. Про один лінійний метод наближення періодичних функцій / А.С. Сердюк // В кн. “Проблеми теорії наближення функцій та суміжні питання “ : зб.праць Ін-ту математики НАН України.-Т.1.-№1.-Київ: Ін-т математики НАН України, 2004.-С.295-336.
16. Сорич Н.Н. Одновременное приближение периодических функций и их производных суммами Фурье / Н.Н. Слрич.-1985.-С.22-63.(Препринт / АН УРСР: Ін-т математики ;85.7).
17. Пинкевич В.Т.О порядке остаточного члена ряда Фурье функций, дифференцируемых в смысле Вейля / В.Т. Пинкевич // Изв. АН СССР, сер.матем.,- 1940.-4,№5, с.521-528.
18. Фихтенгольц Г.М. Курс дифференциального и интегрального исчисления/ Г.М. Фихтенгольц – Т.3-М.: Наука, 1966.-186 с.
19. Івасюк Б. Сумісне наближення лінійних комбінацій нескінченно диференційовних функцій / Б. Івасюк // Зб.наукових праць студентів та магістрантів Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.- Кам’янець-Подільський:Кам’янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка,2021.-С.
20. Рой М.М., Івасюк Б.В. Наближення аналітичних функцій сумами Фур’є. / М. Рой, Б. Івасюк // Збірник наукових праць студентів та магістрантів Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Кам’янець-Подільський : Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2020. Випуск 14. С. 84-85.